

بهترین اعمال در روز عید غدیر خم

همچنان صدای پیامبر اکرم(ص) به گوش می‌رسد که فرمود: «من کنت مولا فلهذا علی مولا» تا پیام ولایت تا روز قیامت ابلاغ شود، برای این روز بزرگ اعمالی از جمله عقد اخوت و اطعام دادن توصیه شده است.

همچنان صدای پیامبر اکرم(ص) به گوش می‌رسد که فرمود: «من کنت مولا فلهذا علی مولا» تا پیام ولایت تا روز قیامت ابلاغ شود، برای این روز بزرگ اعمالی از جمله عقد اخوت و اطعام دادن توصیه شده است. به گزارش تسنیم عید غدیر خم که همان بزرگ‌ترین جشن عالم فرا رسیده است و مسلمانان به خصوص شیعیان امیرالمؤمنین(ع) خود را برای برگزاری هر چه با شکوه‌تر آن آمده می‌کنند؛ هجدهم ماه ذی‌الحجه که یادآور ابلاغ پیام امامت و ولایت به آحاد جامعه اسلامی است را عیدالله اکبر و عید آل محمد(ص) هم گفته‌اند که از جایگاه بسی عظیم برخوردار است به گونه‌ای که اعمالی متفاوت از سایر اعیاد دیگر برای آن توصیه شده است، آنچه در ادامه می‌آید تنها گوشه‌ای از اعمال عید غدیر خم است:

افطاری دادن در میان اعمال روز غدیر افطاری دادن به مؤمن جایگاهی والا دارد. بر اساس روایات در این عمل فضیلتی بزرگ نهفته است. امام علی(ع) می‌فرماید: کسی که مؤمن روزه‌داری را در غدیر افطار دهد، مانند این است که ده فنام را افطار داده است، فردی پرسید: ای امیرمؤمنان(ع) فنام چیست؟ حضرت فرمود: صد هزار پیامبر(ص) و صدیق و شهید، آنگاه ادامه داد: پس چگونه خواهد بود فضیلت کسی که جمعی از مؤمنین و مؤمنات را تکفل کند.

عقد اخوت(برادر شدن) روز ولایت روز برادری است و روز برادری روز ولایت است، این دو با یکدیگر پیوندی ناگسستنی دارند و حلقه وصلشان ایمان است؛ زیرا از سویی ایمان با ولایت پا می‌گیرد و از سوی دیگر اهل ایمان برادر یکدیگرند؛ انما المؤمنون اخوة؛ به همین دلیل عقد برادری یکی از آداب روز غدیر شمرده شده است.

این عقد به صورت زیر است: یکی از دو نفر دست راست خود را بر دست راست دیگری می‌گذارد و می‌گوید:

«وَأَخِيكَ فِي اللَّهِ، وَصَاحِبُكَ فِي اللَّهِ، وَعَاهَدْتُ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَكُتُبَهُ وَرُسُلَهُ وَأَنْبِيََاءَهُ وَالْأَيِّمَةَ الْمُعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عَلَى أَنْ كُنْتُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَالشَّفَاعَةِ وَأَذِنَ لِي يَأْنِ ادْخُلَ الْجَنَّةَ لَا ادْخُلُهَا إِلَّا وَأَنْتَ مَعِيَ»

با تو در راه خدا برادر می‌شوم، با تو در راه خدا راه صفا و صمیمیت در پیش می‌گیرم، با تو در راه خدا دست می‌دهم و با خدا، ملائکه، کتاب‌ها، فرستادگان و پیامبران و ائمه معصومین(ع) عهد می‌بندم که اگر از اهل بهشت و شفاعت شده، اجازه ورود به بهشت یافتم، داخل آن نشوم مگر آنکه تو با من همراه شوی.

آنگاه دیگری می‌گوید: «قَبِلْتُ» قبول کردم. سپس می‌گوید: «أَسْقَطْتُ عَنْكَ جَمِيعَ حُقُوقِ الْأَخْوَةِ مَا خَلَا الشَّفَاعَةَ وَالِدُعَاءَ وَالزِّيَارَةَ»؛ جز شفاعت و دعا و زیارت، همه حقوق برادری را ساقط کردم.

پوشیدن لباس پاکیزه و نو - امام صادق(ع) فرمود: در روز غدیر لازم است مؤمن پاکیزه‌ترین و فاخرترین لباس خود را بپوشد، مرحوم میرزا جواد آقا تبریزی این عمل را از مستحبات مؤکد غدیر می‌شمرد.

تبریک و تهنیت تبریک و تهنیت از برجسته‌ترین آداب هر عیدی است، در اسلام نیز سنت تبریک و تهنیت در عید غدیر جایگاهی ویژه یافته است.

امام صادق(ع) شیوه تهنیت گفتن در روز غدیر را چنین آموزش داده است: وقتی یکدیگر را ملاقات کردید، بگویید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا يَهَذَا الْيَوْمَ وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَعْهَدُهُ إِلَيْنَا وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاقَعْنَا بِهِ مِنْ وَلَايَةِ وَلاَةِ أَمْرِهِ وَ الْقَوَامِ بِقِسْطِهِ» و لم يجعلنا من الجاحدين و المكذبين يوم الدين؛ سپاس خدای را که ما را به این روز گواهی داشت و ما را از مؤمنان و کسانی قرار داد که به پیمان و میثاقی که درباره والیان امرش و بر پا دارندگان قسط و عدالتش از ما گرفته است، وفا کردیم و ما را از انکارکنندگان و تکذیب‌کنندگان رستخیز قرار نداد.

تبسم امام رضا(ع) فرمود: روز غدیر روز تبسم به روی مؤمنان است، کسی که در این روز به روی برادر مؤمنش تبسم کند، خداوند، در روز قیامت، نظر رحمت به او می‌افکند، هزار حاجتش را برآورده ساخته و قصری از در سفید برایش بنا می‌کند و صورتش را زیبا می‌سازد.

جشن گرفتن امام رضا(ع) در عید غدیر احوال کسان و اطرافیان خود را تغییر داد و وضع تازه‌تری را برای آنان ایجاد کرد.

حمد کردن پیامبر(ص) فرمود: یکی از سنت‌ها این است که مؤمن، در روز غدیر 100 بار بگوید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ كَمَالَ دِينِهِ وَ تَمَامَ نِعْمَتِهِ يَوْمَ الْيَوْمِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ»؛ دید و بازدید

امام رضا(ع) فرمود: لا اقلو کسی که در روز غدیر به دیدار مؤمنی برود خداوند هفتاد نور بر قبر او وارد و قبرش را وسیع می‌سازد؛ هر روز هفتاد هزار فرشته قبرش را زیارت کرده، به او بشارت بهشت می‌دهند.

روزه
امام علی(ع) فرمود: اگر بنده مخلصی در روزه این روز اخلاص داشته باشد، همه روزهای دنیا توان برابری با آن را ندارد؛ به عبارت دیگر، اگر کسی تمام روزهای دنیا زنده باشد و همه را روزه می‌گذراند؛ دار سپری کند، ثوابش کمتر از ثواب روزه این روز خواهد بود، با این وجود روزه روز غدیر خم نزد خداوند در هر سال برابر با صد حج و صد عمره مقبول است.

زیارت
یکی از اعمال روز غدیر زیارت امیرمؤمنان علی(ع) است.

زینت دادن
امام رضا(ع) فرمود: روز غدیر روز زینت است، کسی که برای روز غدیر زینت کند خداوند همه گناهان کوچک و بزرگش را آمرزیده، فرشتگانی به سویش می‌فرستد تا حسنات او را بنویسند و تا عید غدیر سال بعد بر درجات او بیفزایند.

صدقه دادن
روز غدیر یکی از مستحبات مؤکد صدقه دادن است. امام علی(ع) فرمود: فضیلت یک درهم که در روز غدیر داده شود، با فضیلت 200 هزار درهم برابر است.

صلوات فرستادن
امام صادق(ع) فرمود: در روز غدیر، بر محمد و اهل بیتش صلوات بسیار می‌فرستد.

طعام دادن
امام رضا(ع) در فضیلت این عمل فرمود: کسی که مؤمنی را در روز غدیر غذا دهد، مانند فردی است که تمام پیامبران و صدیقین را غذا داده است.

عبادت
امام رضا(ع) فرمود: غدیر روزی است که خداوند بر مال کسی که در آن عبادت کند، می‌افزاید.

عطر زدن
بر اساس برخی از روایات امام صادق(ع) مؤمنان را به استعمال عطر در روز غدیر سفارش کرده است.

غسل کردن
علمای شیعه بر استحباب غسل در روز غدیر اجماع دارند و آن را مستحب مؤکد می‌دانند، بهتر این است که غسل در اول روز انجام گیرد.

مصافحه
امام علی(ع) فرمود: وقتی در روز غدیر یکدیگر را ملاقات کردید، به هم دست بدهید و سلام کنید.

نماز شب عید غدیر
این نماز 12 رکعت است، هر دو رکعت یک تشهد دارد و در پایان رکعت دوازدهم باید سلام داد، در هر رکعت، بعد از سوره الحمد؛ سوره توحید؛ 10 بار و آیه الکرسی یک بار خوانده می‌شود. در رکعت دوازدهم باید هر یک از الحمد؛ سوره توحید؛ و الحمد؛ سوره توحید؛ را هفت بار خوانده و این ذکر را 10 بار در قنوت تکرار کرد: لا اله الا الله وحده لا شریک له، له الملک وله الحمد یحیی و یمیت وهو حی لا یموت یدیه الخیر وهو علی؛ کل شیء؛ قدیر.

در دو سجده رکعت آخر، این ذکر 10 بار خوانده می‌شود: سبحان من احصى کل شیء علمه سبحان من لا ینبغی التسبیح الا له سبحان ذی المن و النعم سبحان ذی الفضل و الطول سبحان ذی العز و الکرم اسألك بمعاد قد العز من عرشک و منتهی الرحمة من کتابک و بالاسم الاعظم و کلماتک التامة ان تصلی علی محمد رسولک و اهل بینه الطیبین الطاهرین و ان تفعل بی کذا و کذا؛ (به جای کذا و کذا حاجت خود را ذکر کند) و سپس بگوید: لا اله الا الله؛ انک سمیع مجیب.

نماز روز عید غدیر
نیم ساعت پیش از ظهر غدیر، دو رکعت نماز مستحب است. در هر رکعت بعد از الحمد؛ سوره های توحید؛ قدر؛ و آیه الکرسی؛ 10 بار خوانده می‌شود.

دعا
این دعا را که سید بن طاووس از شیخ مفید نقل کرده است، بخواند: اللهم انی استلک یحق محمد نبیک وعلی ولیک والشان والقدر الذی خصصتهما به ذون خلقک ان تصلی علی محمد وعلی وان تبدء بهما فی کل خیر عاجل اللهم صل علی محمد و ال محمد الائمة القادة والدعاة السادة والنجوم الزاهرة والاعلام الباهرة وساسة العباد وارکان الیلاد والنافقة المرسلة والسفينة التاجية الجارية فی اللجج الغامرة اللهم صل علی محمد و ال محمد خزان علمک وارکان توحیدک ودعائم دینک ومعادین کرامتک وصفوتک من بریتک وخیرتک من خلقک الانقیاء الانقیاء النجباء الابرار والباب المبتلى به الناس من اتاه نجی ومن اباه هوی اللهم صل علی محمد و ال محمد اهل الذکر الذین امرت بمسئلتهم ودوی القربی الذین امرت یمودنهم وقرضت حقهم وجعلت الجنة معاد من اقتصر اثارهم اللهم صل علی محمد و ال محمد کما امرؤا بطاعتک ونهوا عن معصیتک ودلوا عبادک علی وحدانیةک اللهم انی استلک یحق محمد نبیک وتجبیک وصفوتک وأمینک ورسولک الی خلقک ویحق امیر المؤمنین ویغسوب الذین وقاید الغر المحجلین الوصی الوفی والصدیق الاکبر والفاروق بین الحق والباطل والشاهد لک والدال علیک والصادع بامرک والمجاهد فی سبیلک لم تأخذ فیک لومة لائم ان تصلی علی محمد و ال محمد وان تجعلنی فی هذا الیوم الذی عقدت فيه لولیک العهد فی أعناق خلقک واکملت لهم الدین من العارفين یحرمته والمقرین یفضله من عتقائک وطلقائک من النار ولا تسمیت بی حاسدی الیوم اللهم فکما جعلته عیدک الاکبر وسمیته فی السماء یوم العهد المعهود وفی الارض یوم المیناق الماخوذ والجمع المسئول صل علی محمد و ال محمد وأقر به عبودنا واجمع به شملنا ولا تضلنا بعد اذ هدیتنا واجعلنا لأعمیک من الشاکرین یا ارحم الراحمین الحمد لله الذی عرقنا فضل هذا

الْيَوْمَ وَبَصَرَنَا حُرْمَتَهُ وَكَرَّمَنَا بِهِ وَشَرَّقَنَا بِمَعْرِقَتِهِ وَهَدَانَا بِثَوْرِهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيَّكُمْمَا وَعَلَى عِثْرَتَيْكُمَا وَعَلَى
مُحْيَيْكُمَا مِنِّي أَفْضَلُ السَّلَامِ مَا بَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَيَكُمَا اتَّوَجَّهْتُ إِلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمَا فِي نَجَاحِ طَلِبَتِي وَقَضَاءِ حَوَائِجِي
وَتَبْسِيرِ أُمُورِي اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَلْعَنَ مَنْ جَحَدَ حَقَّ هَذَا الْيَوْمِ وَأَنْكَرَ حُرْمَتَهُ فَصَدَّ
عَنْ سَبِيلِكَ لِإِطْفَاءِ ثَوْرِكَ قَاتِبِي اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ ثَوْرُهُ اللَّهُمَّ قَرِّجْ عَنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَكَاشِفِ عَنْهُمْ وَيَهُمُّ عَنْ الْمُؤْمِنِينَ
الْكُرْبَاتِ اللَّهُمَّ اْمْلَأِ الْأَرْضَ بِهِمْ عَدْلًا كَمَا مَلَأْتَ طُلُمًا وَجَوْرًا وَأَنْجِزْ لَهُمْ مَا وَعَدْتَهُمْ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ